RAADSVOORSTEL

Zaaknummer:	00001243396
Onderwerp:	Zienswijze jaarstukken 2025, begroting 2027 en Nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 GGD Hollands Noorden
Datum raadsvergadering:	*Invullen door de griffie*
Portefeuillehouder:	G.J. Rep
Programma:	7. Volksgezondheid en milieu

Publiekssamenvatting

De GGD Hollands Noorden (GGD HN) is een gemeenschappelijke regeling (GR) van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD HN bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. Jaarlijks stuurt de GGD Hollands Noorden (HN) de concept jaarrekening van het afgelopen jaar en de conceptbegroting van het volgende jaar naar de deelnemende gemeenten. Dit jaar heeft de GGD HN ook de Nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 GGD HN aangeboden. De gemeenteraad geeft hierop zijn zienswijze.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Geen zienswijze af te geven op de jaarstukken 2025 van de GGD HN, alsmede de onttrekking van €146.000 uit de algemene reserve en het vormen van een voorziening verlof;
2. Geen zienswijze af te geven op de begroting 2027 van de GGD HN;
3. Als zienwijze af te geven op de Nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 GGD HN om niet in te stemmen met een maximale toegestane omvang van de algemene reserve van 4% van de lasten van het betreffende jaar. De gemeente volgt daarmee de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen.

Inleiding

In 2018 is door de raden besloten om gemeenschappelijke regelingen, waarvoor een openbaar lichaam is ingesteld, te verzoeken om vanaf 1 januari 2019 jaarlijks en uiterlijk 15 april de concept jaarrekening van het afgelopen jaar (bijlage 1) en de conceptbegroting van het komende jaar (bijlage 2) aan te bieden aan de raden. De raad van Dijk en Waard wordt in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 25 juni 2026 een zienswijze af te geven op de concept bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 en op de conceptbegroting 2027.
Daarnaast heeft de GGD HN de Nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 GGD HN (bijlage 3) aangeboden met het verzoek om een zienswijze daarop.

Jaarstukken 2025:

In 2025 is op de begrote activiteiten een positief resultaat behaald, maar door incidentele frictiekosten door de bezuinigingsopgave en het Cao-gat heeft GGD HN 2025 afgesloten met een negatief jaarrekeningresultaat van € 146.000. De algemene reserve is toereikend om dit bedrag op te vangen.

Begroting 2027:

Naar aanleiding van landelijke ontwikkelingen, zoals het Aanvullend zorg en welzijnsakkoord (AZWA), wil de GGD haar preventieve rol verder versterken en een actieve bijdrage leveren aan domeinoverstijgende samenwerking. Ook werkt de GGD verder aan het versterken van haar kennis- en adviesfunctie. Dataverzameling via de gezondheidsmonitoren en het beter benutten zijn hierin speerpunten.

Nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026:
De nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 wordt op grond van de financiële verordening eens in de vier jaar door het dagelijks bestuur (DB) aangeboden aan het algemeen bestuur (AB). De vorige nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen is uit 2022.

In de nota wordt voorgesteld om een maximale toegestane omvang van de algemene reserve van 4% procent toe te staan. In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) is 2,5% opgenomen. Het DB van de GGD wil graag van de deelnemende gemeenten een zienswijze ontvangen, voor deze ter vaststelling aan het AB wordt aangeboden. Sinds 2023 zijn de weerstandscapaciteit en de maximaal toegestane omvang van de algemene reserve diverse keren in het GGD-bestuur ter sprake geweest.

Beoogd effect
Het standpunt van Dijk en Waard ten aanzien van de resultaatbestemming bij de concept jaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2027 van de GGD HN , alsmede de zienswijze op de Nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 kenbaar te maken.

Kader
- De Begroting 2027 GGD HN is gebaseerd op de kadernota GGD HN 2027 die het AB op 11 maart 2025 heeft vastgesteld met inachtneming van de ontvangen zienswijzen.
- Brief regietafel Noord Holland Noord d.d. 17 oktober 2025: indexatie kadernota voor de begroting 2027.
- Daarnaast zijn de Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR), de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR) en de Gemeenschappelijke Regeling GGD HN van toepassing.

Argumenten per beslispunt
1. Geen zienswijze af te geven op de jaarstukken 2025 van de GGD HN, alsmede de onttrekking van €146.000 uit de algemene reserve en het vormen van een voorziening verlof;
   1. *Het negatieve resultaat van € 146.000 kan de GGD binnen de algemene reserve opvangen*
   Als gevolg van incidentele frictiekosten door de bezuinigingsopgave en het Cao-gat heeft GGD HN 2025 afgesloten met een negatief jaarrekeningresultaat van € 146.000. De algemene reserve van €1.589.000 van de GGD per 31 december 2025 is toereikend om de (in de jaarstukken opgenomen) financiële risico's op te kunnen vangen.

2. Geen zienswijze af te geven op de begroting 2027 van de GGD HN
   1. *De begroting 2027 en de meerjarenraming 2027-2030 zijn sluitend en de algemene reserves zijn toereikend om de financiële risico's op te vangen.*
   2. *De begroting 2027 GGD komt overeen met de door het AB vastgestelde Kadernota*
   De deelnemersbijdragen zijn conform de FUGR geïndexeerd met het regionaal afgesproken percentage van 7,7%.
   3. *De structurele verhoging van de bijdrage Veilig Thuis is volgens besluit verwerkt in de begroting 2027*

De structurele verhoging voor versterking van Veilig Thuis is volgens besluitvorming in het AB van 11 maart 2026 verwerkt in de GGD-begroting voor 2027.

4. Als zienswijze af te geven op de Nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 GGD HN om niet in te stemmen met een maximale toegestane omvang van de algemene reserve van 4% van de lasten van het betreffende jaar. De gemeente volgt daarmee de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen.
    1. *De argumenten die de GGD noemt om de algemene reserve op te hogen naar 4%, tonen niet de directe noodzaak aan.*
    Het belangrijkste argument van de GGD om een maximale toegestane omvang van de algemene reserve toe te staan van 4% van de lasten van het betreffende jaar, is dat 'leden van het algemeen bestuur aangeven liever geen begrotingswijzigingen (met relatief kleine bedragen) voor het lopende jaar aan te bieden aan de gemeenten. Dit zorgt ervoor dat de GGD noodzakelijke kosten voor het lopende jaar zelf moet opvangen vanuit de algemene reserve'. Dit sluit niet aan bij wat er in de FUGR is opgenomen als reden om de algemene reserve op te hogen, te weten een hoger risicoprofiel dan binnen de 2% algemene reserve kan worden opgevangen.
    2. *Het risicoprofiel van de GGD geeft geen aanleiding om af te wijken van de 2,5% in de begroting 2027.*
    Het risicoprofiel van de GGD HN voor 2027 is 2% en dat is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Het risicoprofiel van de GGD voor 2027 is 1,3 miljoen en de algemene reserve is 1,4 miljoen. Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 1.742.000 wordt het financiële risico voor 2027 ingeschat op € 1.307.000.
    In de FUGR is opgenomen dat indien het risicoprofiel aanleiding geeft tot het vormen van een hogere algemene reserve en hier binnen het jaarrekeningresultaat mogelijkheden toe zijn, de GGD hiervoor bij de jaarstukken een gemotiveerd voorstel kan doen.
    3. *De gemeente is van oordeel dat het verhogen van de algemene reserve niet het geëigende instrument is om specifieke of tijdelijke risico's af te dekken.*
    Deze risico's kunnen doelmatiger worden geadresseerd via:
        - een aangescherpte en actuele risicoanalyse;
        - adequate beheersmaatregelen binnen de bedrijfsvoering;
        - en, indien noodzakelijk, via expliciete toelichting en onderbouwing in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

    Op alle drie van de bovenstaande punten zijn de gemeenten via de financiële klankbordgroep en de GGD HN met elkaar in gesprek. En ligt er op basis van het voorgaande geen directe noodzaak voor het ophogen van de algemene reserve.
    Specifieke of tijdelijke risico's die de GGD in haar argumenten noemt (pagina 2 van de aanbiedingsbrief nota reserves) zijn:
    1) het wegvallen van aanvullende diensten die voor frictiekosten zorgen of
    2) verlaging van landelijke subsidies,
    3) autonome ontwikkelingen waarop de GGD geen invloed heeft, zoals de CAO-verhoging die pas later wordt na-gecalculeerd.
    De GGD kan deze in haar risico-analyse en -profiel opnemen en rechtvaardigen geen structurele ophoging naar 4%.
    De gemeente acht het bovendien onwenselijk dat een structurele verhoging van de reserve leidt tot opbouw van middelen zonder directe concrete bestedingsdoelen, hetgeen kan leiden tot onnodige lastendruk voor de deelnemende gemeenten.

Kanttekeningen en risico's

Hoewel de begroting 2027 en meerjarenraming in lijn zijn met de strekking van de besluitvorming over de Kadernota 2027, geven de deelnemersbijdragen Veilig Thuis per gemeente andere uitkomsten dan opgenomen in de kadernota 2027. Het verschil kan als volgt worden verklaard: Voor facturering van de deelnemersbijdragen Veilig Thuis geldt een verdeelsleutel die voor 50 procent gebaseerd is op inwoneraantal per 1 januari 2026 (T-1) en voor 50 procent gebaseerd is op het aantal meldingen 2025 (T-2). De andere deelnemersbijdrage per gemeente wordt verklaard doordat de verdeling in de kadernota 2027 gebaseerd is op het aantal meldingen 2024. Ten tijde van het opstellen van de kadernota 2027 in het najaar van 2025 was het aantal meldingen ultimo 2025 nog niet bekend.

Alternatieven

Jaarrekening 2025
Een alternatief is een zienswijze in te dienen om het negatieve resultaat van €146.000 niet binnen de algemene reserve op te vangen. Indien het AB van de GGD hiermee zou instemmen, zal de GGD de gemeenten een factuur sturen om dit bedrag (naar rato van inwonertal) te dekken. De gemeente heeft hiervoor in haar begroting geen dekking opgenomen. Daarnaast ligt deze uitkomst niet voor de hand gezien het relatief geringe negatieve bedrag ten opzichte van de algemene reserve.

Nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 GGD HN
Een alternatief is om geen zienswijze in te dienen op het voorstel om de maximale toegestane omvang van de algemene reserve op te hogen naar 4% van de lasten van het betreffende jaar. Dit alternatief heeft niet de voorkeur. Ten eerste zal er sprake moeten zijn van een voldoende positief resultaat om de algemene reserve te laten groeien. Daarnaast zijn er binnen de FUGR voldoende mogelijkheden om tekorten via de jaarrekening of een begrotingswijziging te verwerken. Zie ook de argumenten onder beslispunt 3.

Samenwerking en participatie

Er heeft geen participatie plaatsgevonden.

Financiën

De GGD-begroting 2027 is gemaakt op basis van de vastgestelde kadernota 2027. De deelnemersbijdragen zijn geïndexeerd met het regionaal afgesproken percentage van 7,7%.

Het in de gemeentebegroting opgenomen bedrag voor de GGD voor 2027 is € 474.000 hoger ten opzichte van 2026. Dit verschil is veroorzaakt door de indexatie van 7,7%, het hogere inwonersaantal en de begrotingswijziging Veilig Thuis (AB besluit van 11 maart 2026).

De gemeentelijke bijdrage voor de GR-taken in 2027 is € 6.700.000 en de bijdragen voor de aanvullende diensten betreffen € 417.000 en zullen worden verwerkt in de gemeentebegroting 2027.

Communicatie

Over dit raadsbesluit vindt geen actieve communicatie plaats.

Uitvoering

De zienswijze van de raad van Dijk en Waard wordt middels het toesturen van het raadsbesluit kenbaar gemaakt aan het DB van de GGD HN. Het DB zal de zienswijze meenemen in het voorstel aan het AB om de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2025 en de begroting 2027

vast te stellen, alsmede het DB voorstel Nota reserves voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 aan het AB.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

1. Verantwoording 2025 GGD Hollands Noorden
2. Begroting 2027 GGD Hollands Noorden
3. Nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 GGD Hollands Noorden

Bijlagen ter informatie

3. Aanbiedingsbrief Verantwoording 2025
4. Toetsingskader jaarrekening 2025
5. Accountantsverslag controle 2025
6. Advies klankbordgroep Financiën GGD Hollands Noorden
7. Aanbiedingsbrief begroting 2027
8. Aanbiedingsbrief Nota reserves en voorzieningen en weerstandsvermogen 2026 GGD Hollands Noorden